

DONG Energy og Bigadan er i gang med at opføre et stort biogasanlæg, der skal genanvende restprodukterne fra Novozymes' og Novo Nordisk's produktion i Kalundborg. Anlægget vil kunne producere otte millioner kubikmeter naturgas om året, svarende til naturgasforbruget hos cirka 5.000 husstande.

Biogas fra Novo Nordisk og Novozymes

Novo Nordisk, Novozymes, Bigadan og DONG Energy har netop indgået en aftale, som betyder, at der fra foråret 2018 kommer endnu et markant bidrag til den danske produktion af grøn energi fra biogas. Et nyt biogasanlæg i Kalundborg skal omdanne restprodukter fra Novozymes' og Novo Nordisk's fabrikker i Kalundborg til bionaturgas, der kan sendes direkte ud i Danmarks naturgasnet.

– Det her er et rigtig godt eksempel på, hvordan restprodukter kan udnyttes endnu bedre. Biogas i vores naturgasnet er et godt supplement til den grønne strøm fra vind og sol og den grønne fjernvarme fra vores kraftværker, og derfor er dette projekt et vigtigt skridt i retning af et energisystem, der er grønt, uafhængigt og økonomisk bæredygtigt, siger Thomas Dalsgaard, koncerndirektør i DONG Energy.

I Kalundborg producerer Novo Nordisk og Novozymes henholdsvis insulin og enzymer, som bliver solgt over hele verden. Produktionen er baseret på gæringsprocesser og kan i princippet sammenlignes med ølbrygning.

Det giver mulighed for at genanvende den resterende biomasse. Med det nye biogasanlæg vil restprodukterne først blive omdannet til biogas, som opgraderes til bionaturgas. Når biomassen har været igennem anlægget, vil den fortsat blive anvendt som gødning på marker, ligesom det er sket gennem adskillige år.

– Aftalen her er en dobbelt-op på at genanvende Novozymes' restprodukter, og den er både en gevinst for

Foto: Novozymes

Novozymes produktionsanlæg i Kalundborg. Restprodukterne fra anlægget skal sammen med restaffald fra Novo Nordisk bruges til produktion af biogas på et anlæg, som DONG Energy og Bigadan opfører.

miljøet og for Novozymes. Det er vigtigt for Novozymes at mindske miljøpåvirkningerne fra vores produktion. Gennem flere år har vi investeret stort i at nedbringe energiforbruget ved at genanvende vores ressourcer. Dét er lykkedes, og nu tager vi et nyt skridt, siger Jesper Haugaard, chef for Novozymes' produktion i Europa.

Bigadan og DONG Energy skal opføre og eje biogasanlægget, som bli-

ver placeret tæt på DONG Energy's kraftværk i Kalundborg. Byggeriet blev påbegyndt i marts 2017, og anlægget skal efter planen sættes i drift i løbet af foråret 2018. Biogasanlægget vil kunne producere otte millioner kubikmeter naturgas om året. Det svarer til naturgasforbruget hos cirka 5.000 husstande. TS

Kilde: www.dongenergy.com.

Foto: Saab

Saab har for første gang haft en variant af jagerflyet Gripen i luften med biobrændstof i tanken.

– Testflyvningen gik godt, og vi har intet at udsætte på brændstoffet, siger specialist i flymotorer, Erik Prisell, til Sveriges Television.

Testen, som fandt sted i Linköping, den 28. marts viser ikke blot, at det kan lade sig gøre at bruge biobrændstoffer i militærfly – det har også givet ny viden om, hvilken typer brændstof, der kan anvendes i et jagerfly.

Biobrændstoffer reducerer miljøpåvirkningen, men for militæret vil det have mindst lige så stor betydning, at det reducerer afhængigheden af importeret olie.

Det anvendte biobrændstof kaldes CHCJ-5 og er baseret på rapsfrø. Den amerikanske flåde har testet brændstoffet i militærfly i september 2016, men i følge Saab er det første gang CHCJ-5 bliver testet i et fly med kun én motor.

Læs mere på www.svt.se.